

Virtuális Obszervatórium

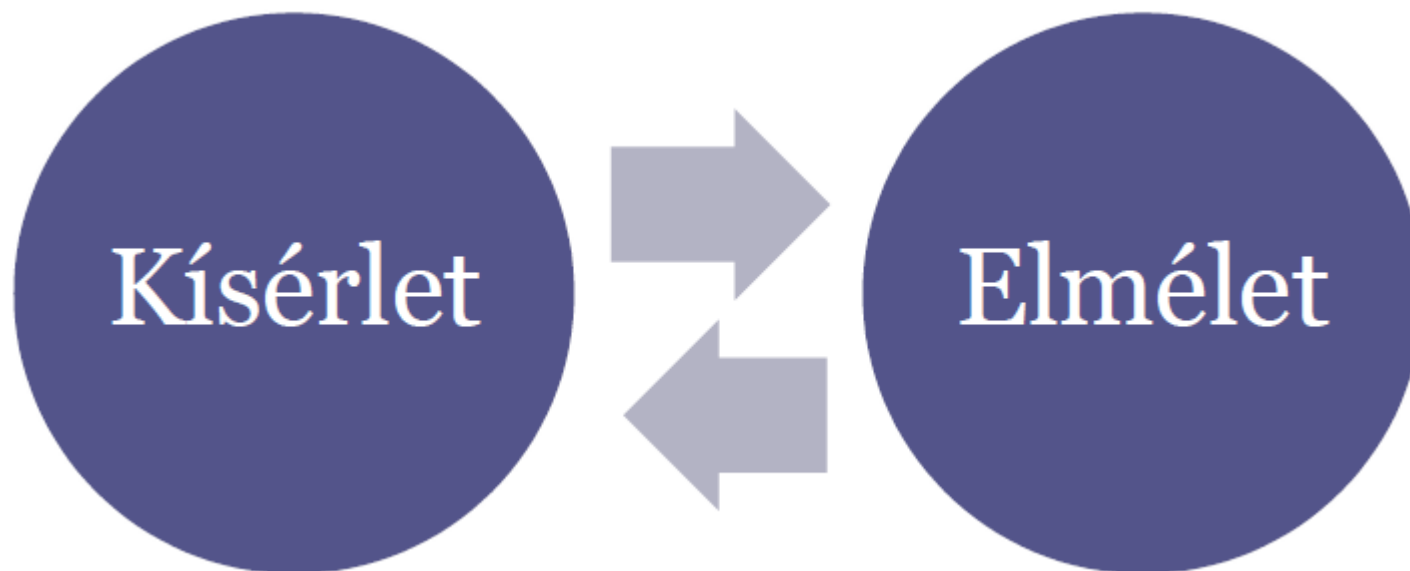
Gombos Gergő

Áttekintés

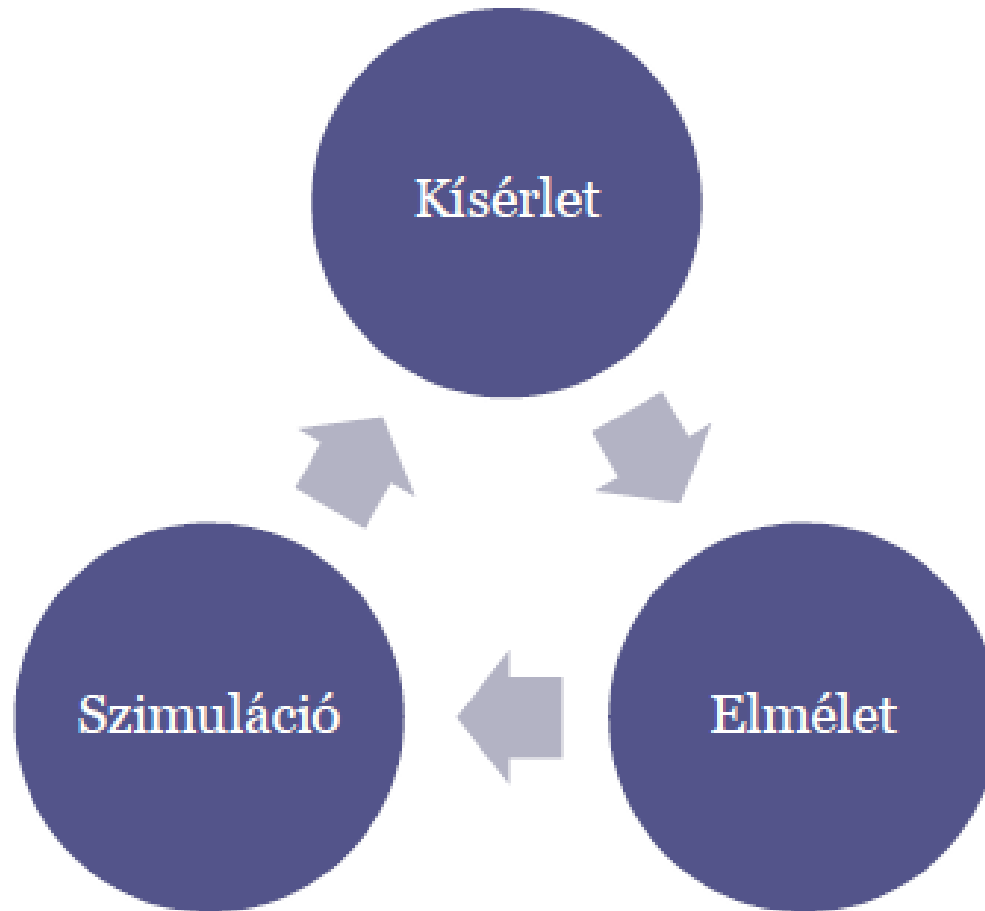
- Motiváció, probléma felvetés
- Megoldások
- Virtuális obszervatóriumok
- NMVO
- Twitter VO

Motiváció

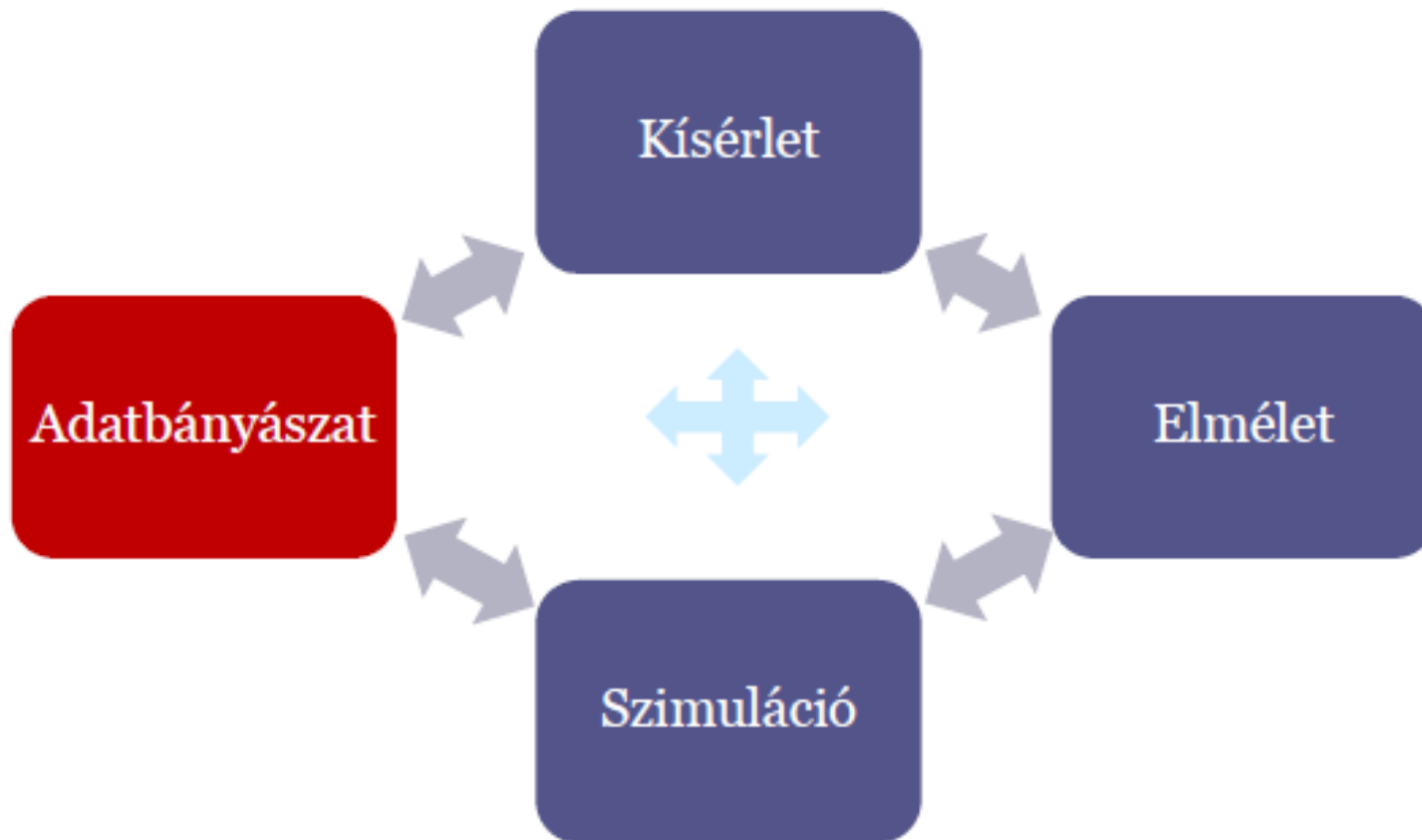
- Tudományos módszer fejlődése

Motiváció

Motiváció

Probléma

- Kicsiben működik, nagyban nehézkes
- Nagy mennyiségű mérési adatok
  - Távcsövek
  - Részecskegyorsítók
  - Szenzor hálózatok
- Méretek
  - ~PB méretű

Probléma

- Adatok elérése
  - Tárolás lemezen (lassú)
  - Felhasználói interfész

- Hogyan tudjuk elérni hatékonyan?

Feladat

- Olyan rendszert építsünk, amely
  - Képes nagy mennyiségű adatok tárolására, elemzésére.
  - Lehetőséget biztosít a felhasználóknak saját elemzések elvégzésére.

Egyszerű megoldás

- DB Kliens --- DB szerver
- Relációs adatbázis, SQL
- Felhasználók hozzáférnek
- Szinkron megoldás
- Probléma:
  - Ha olyan lekérdezés amelyre nincs megfelelő index, hosszú idő a válasz. Kiéhezheti a többi klienst.

Egyszerű megoldás

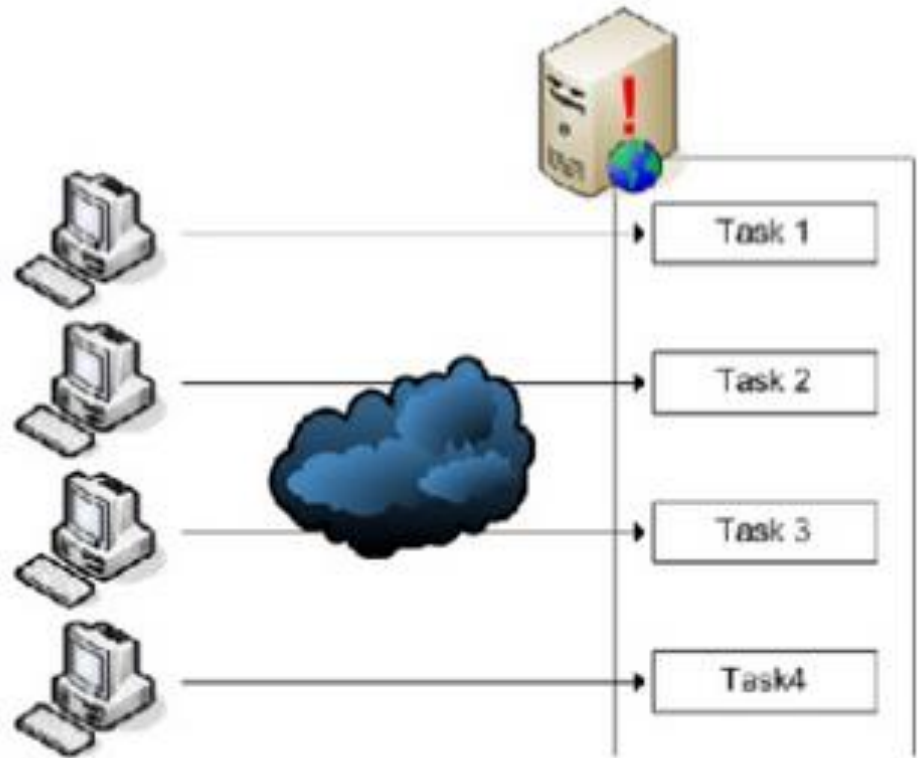
- Alkalmazás Kliens --- DB szerver
- Szinkron működés
- Alkalmazás szintjén egyszerűsödik
- Probléma:
  - Válaszidő még mindig lassú, timeout.
  - Klientst le kell tölteni. Nem érhető el mindig.

Egyszerű megoldás

- Kliens --- Alkalmazás szerver --- DB szerver
- Csökkenti a terhelést a DB-n
- Szinkron megoldás
- Probléma:
  - Lassú válasz, timeout.

Szinkron működés

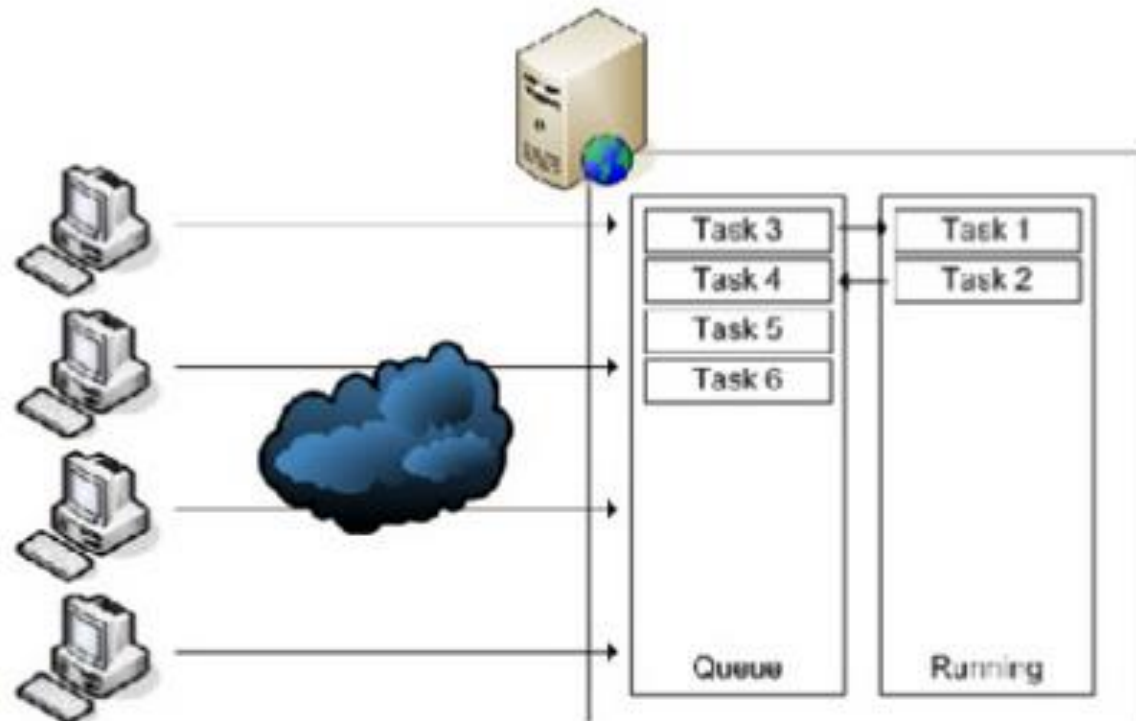
- Szerver terhelés nagy

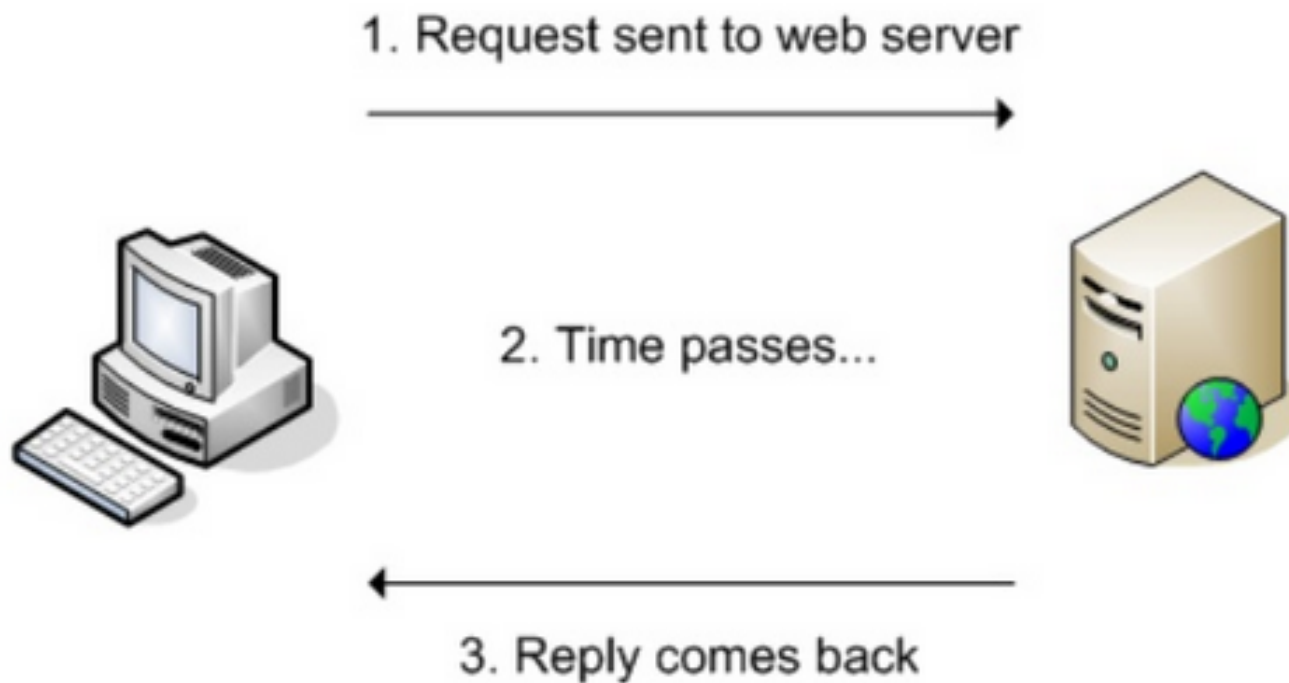
Egyszerű javított megoldás

- Aszinkron
- Ticket-rendszer
- Eredmény később
- Sorba állítja a kéréseket.

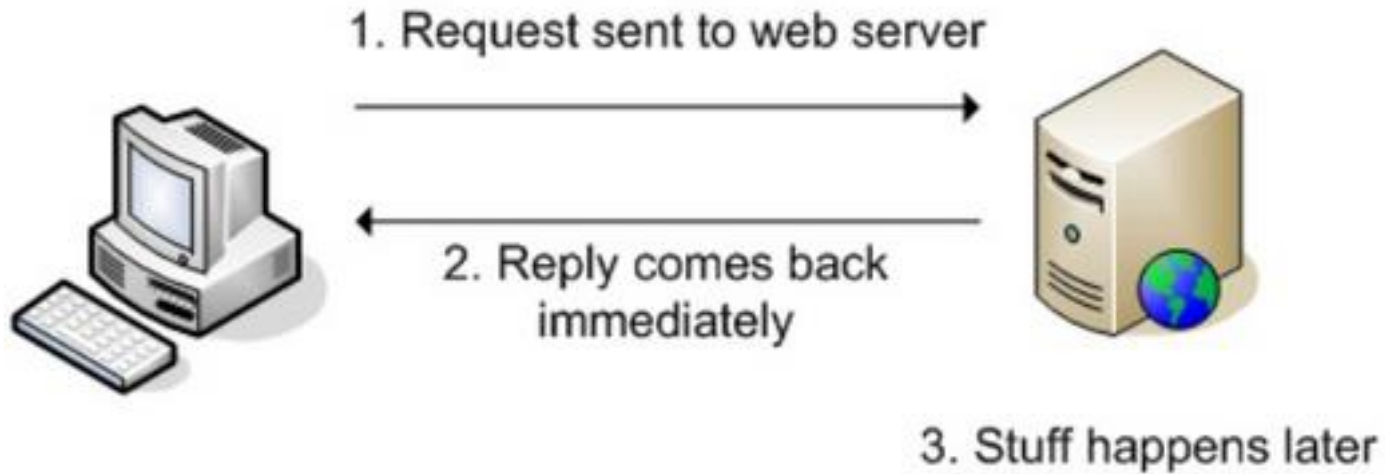
Egyszerű javított megoldás

Szinkron megoldás

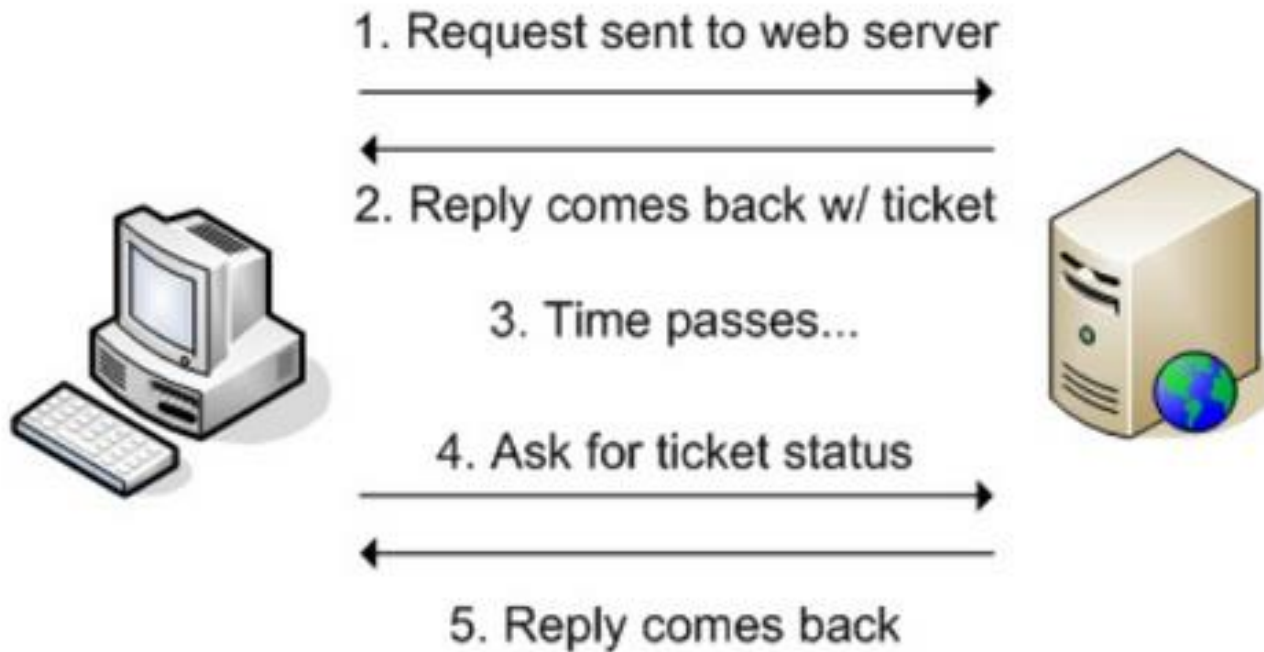

Aszinkron megoldás

Aszinkron megoldás

Mi a VO?

Olyan rendszer, ahol a digitális gyűjtött mérési adatokat tároljuk, elemezzük. A rendszer fő szempontja nem a válaszidő, hanem a bonyolult elemzések elvégzésének lehetősége.

VO célok

- Nagy adattömegek kezelése
- Nagy számításigény kielégítése
- Hatékony keresés, elemzés
- Kollaboráció kutatókkal
- Eredmények megosztása

Technológiák a VO-hoz

- Hardver
  - Tár- és számítási kapacitás, hálózat
- Adatbázis-technológiák
  - Adatmodellek, adatbázis-tervezés
  - Indexelés hatékony kereséshez
  - Adatelemzés, adatbányászat
- Párhuzamos, elosztott rendszerek
  - Párhuzamos feldolgozás
  - Grid technológiák
  - MapReduce technika
- Felhasználói felület, vizualizáció
  - Webes portálfelület
  - Vizualizációs technikák

VO feladatok

- Adat regisztráció
  - Metadata alapú adatforrás rögzítés
- Adat elérés
  - Regisztrációval vagy a nélkül
- Adat összekapcsolás
  - Különböző adatbázisok összekapcsolása
- Adat manipulálás
  - Adatbányászat, adat elemzés

Miért Observatórium?

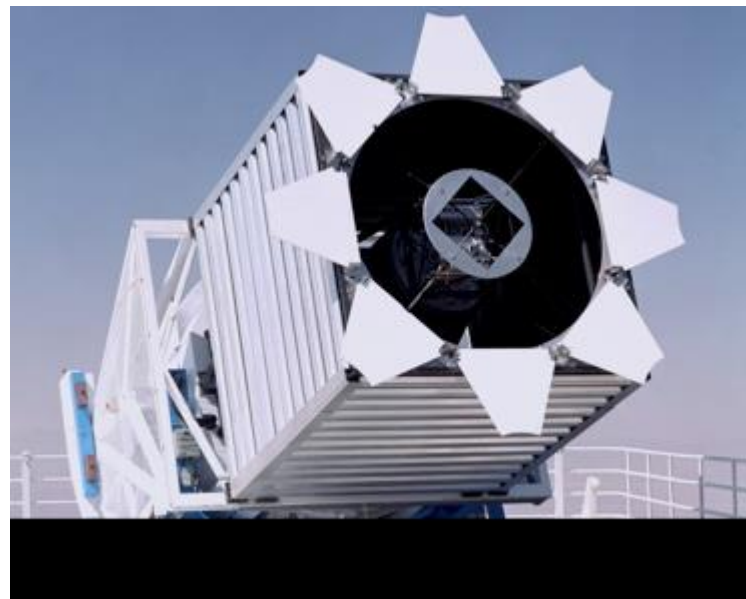
Galileo Galilei

Edwin Hubble

Miért Observatórium?

- SDSS
(Sloan Digital Sky Survey)
- 2.5 m teleszkóp
- >100 TB

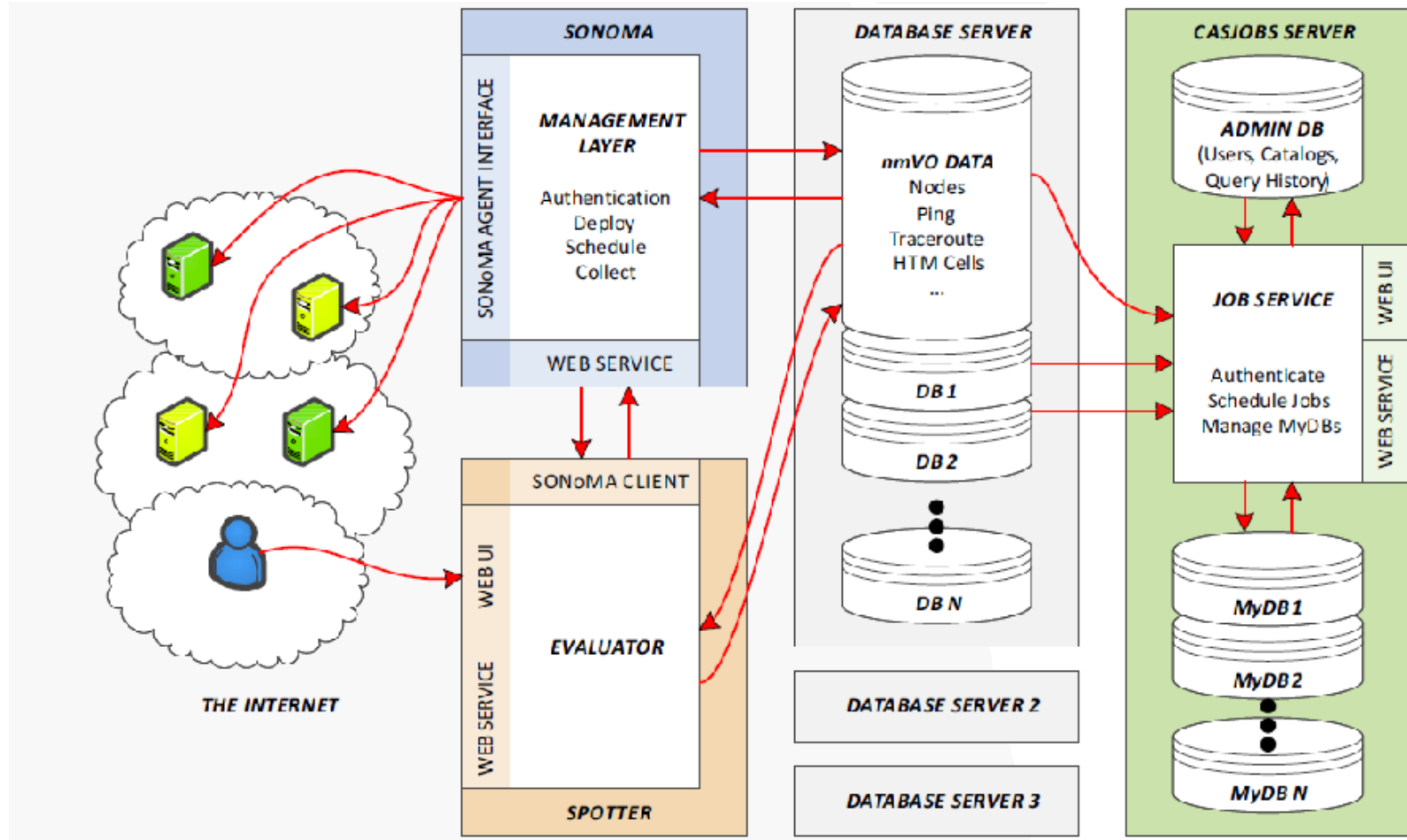
Teleszkóp   -> Digitális adatok
Detektorok   -> Számítógépes programok

VO-k

- SkyServer
  - Csillagászati adatok
  - <http://skyserver.sdss.org>
- NMVO
  - Főleg hálózati adatok, de van twitter, csillagászat
  - <http://nm.vo.elte.hu/casjobs/casjobs.aspx>
- (Twitter Casjobs)
  - Twitter adatok
  - <http://oktnb16.inf.elte.hu/casjobs>

NMVO

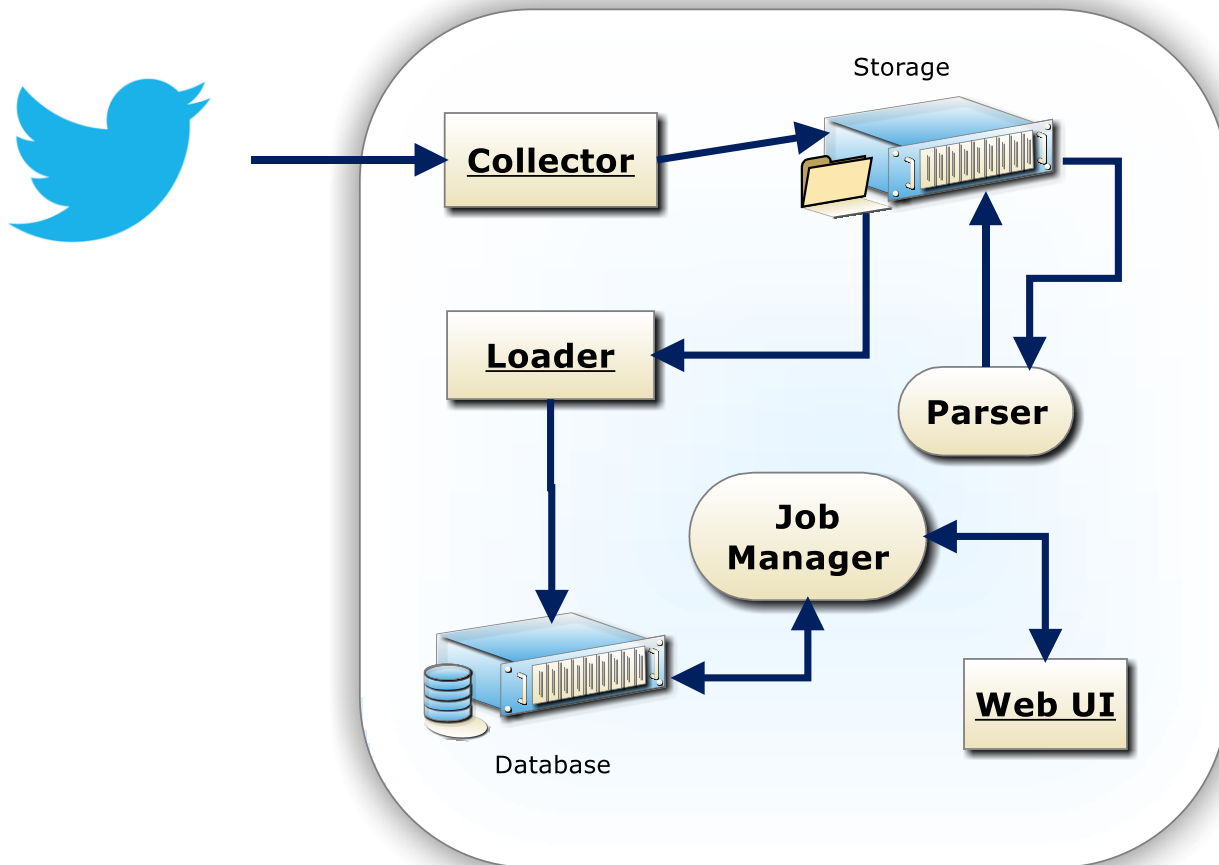
NMVO

- Gyors és lassú lekérdezési sor
- MyDB, saját adatbázis az eredményeknek
- Több adatbázis kapcsolat
- Plot
- Query plan
- Schema browser
- Csoport kezelés

Twitter VO

- Cél:
  - Twitter adatok gyűjtése, tárolása elemzés céljából

Twitter VO

Collector

- Sample API
- Napi ~12GB JSON adat
- Backup gyűjtő (ciklikus)
- Éles gyűjtő

Storage

- Táblák
  - Tweet
  - User
  - Hashtag
  - User Mention
  - Media
  - URL
  - Retweet

Loader

- Problémák:
  - Hálózat, I/O
- Speciális karakterek:
  - €©Д☺你好こんにちはمرحبا
- Betöltés 1 nap (~12GB)
~6 óra

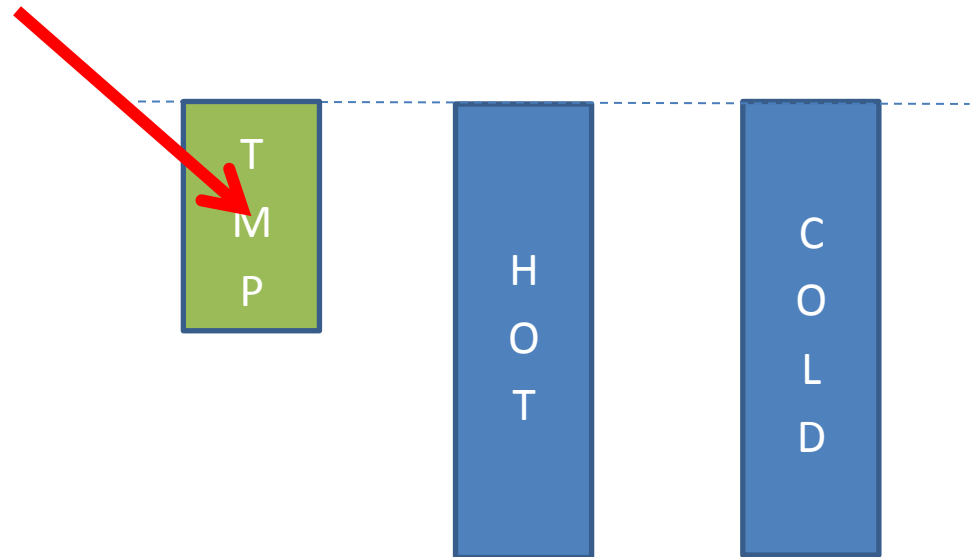
Merge

- Retweet-ben megtalálható az eredeti tweet is
  - Nem lánc lesz a retweetekből
  - az „ős” tweet-t tartalmazza
- Szükséges a merge:
  1. Diff táblába töltünk, és az inaktív táblába merge-lünk
  2. Merge segítő indexek szükségesek.

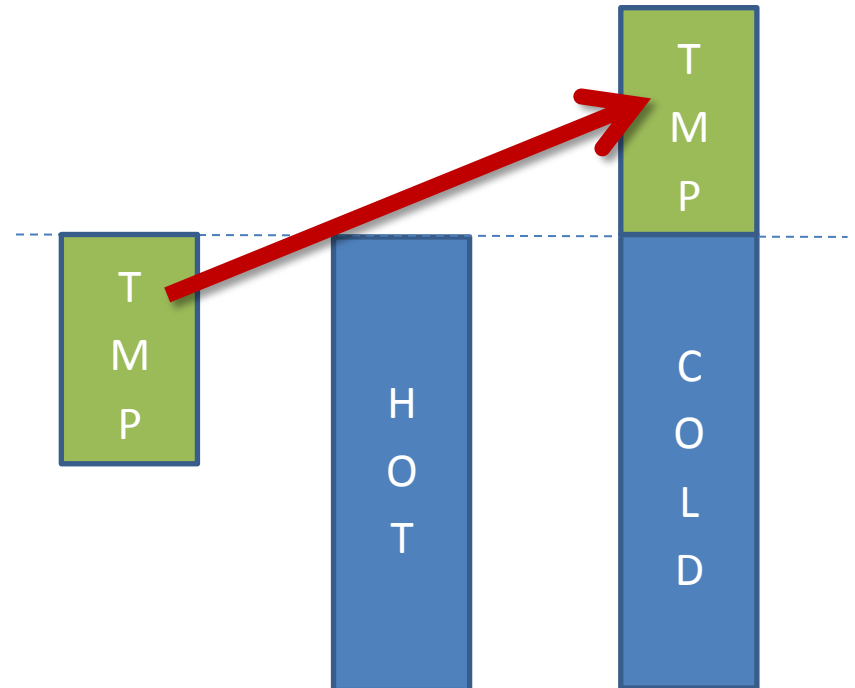
Loader

- „Hot” table
  - Webes elérés
- „Cold” table
  - Betöltéshez
- Duplikátumok eltávolítása

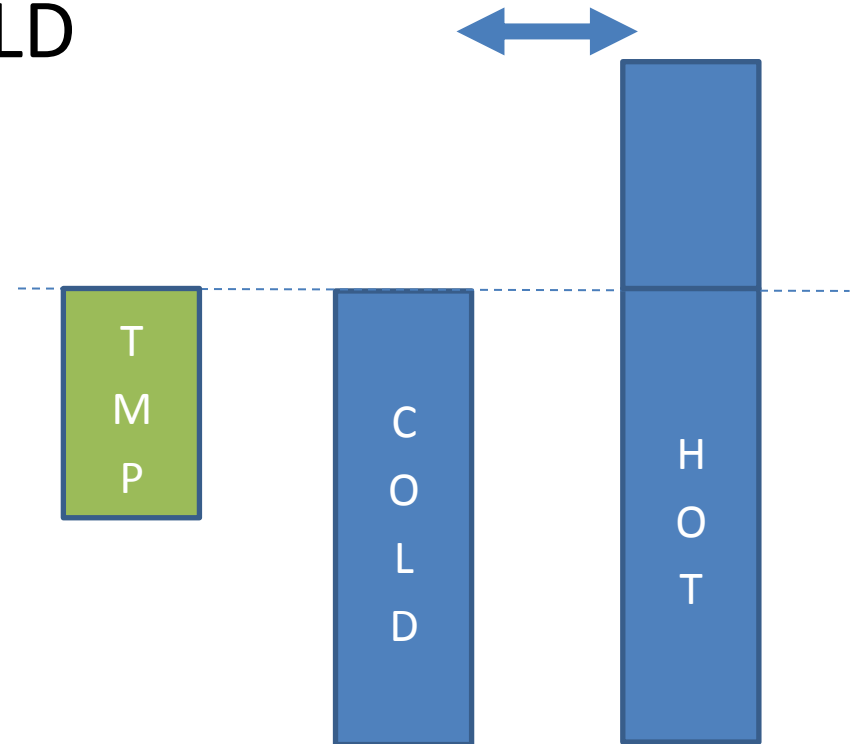
Csere előtt

- Merge TMP → COLD
  - Sorok mergelése
  - Merge indexek eltávolítása
  - Query indexek készítése

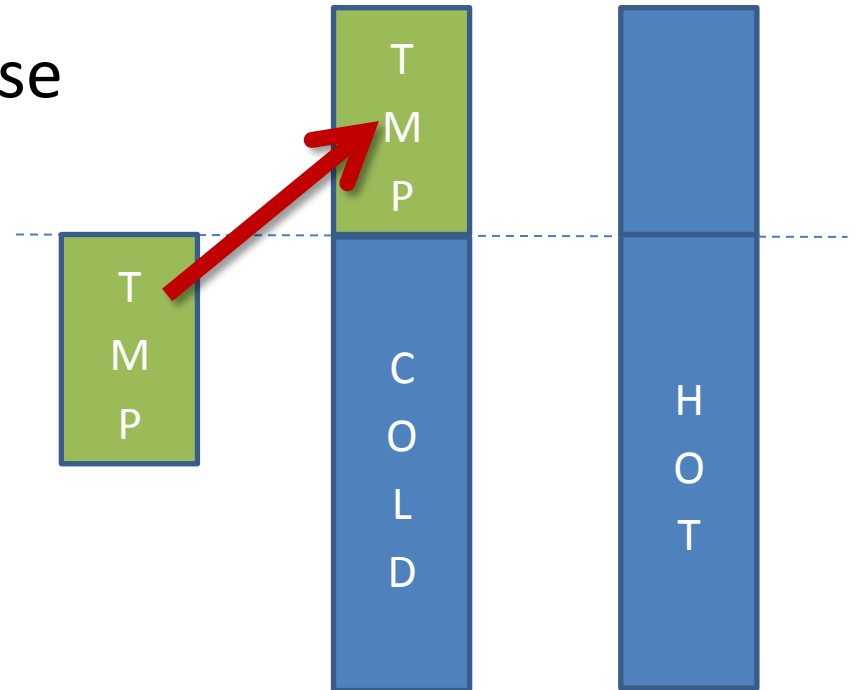
Csere

- Átnevezés COLD → HOT
- Átnevezés HOT → COLD

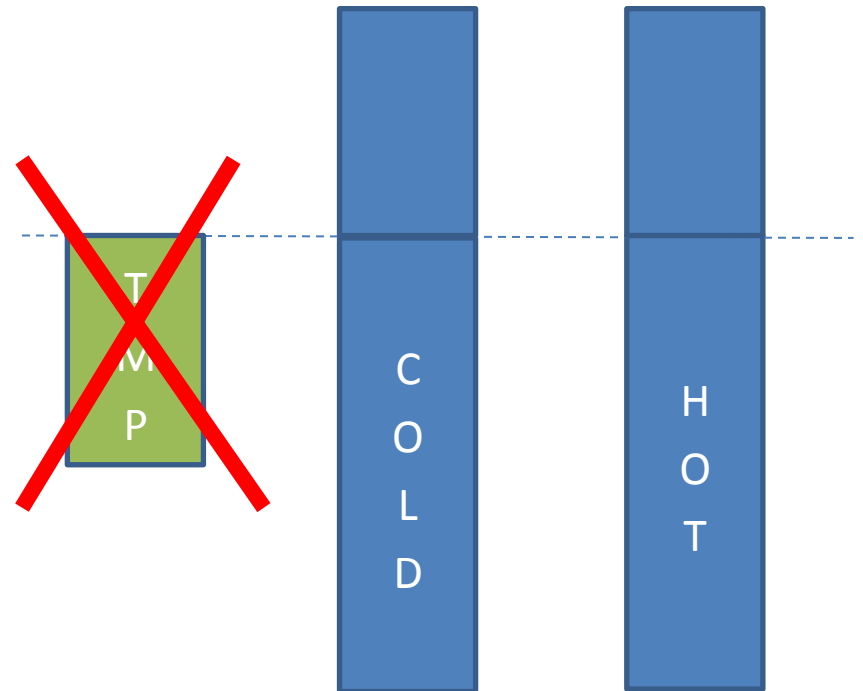
Csere után

- Merge TMP -> COLD (megint)
  - Query indexek eltávolítása
  - Merge indexek készítése
  - Sorok mergelése

Csere véglegesítése

- Temp tábla eltávolítása

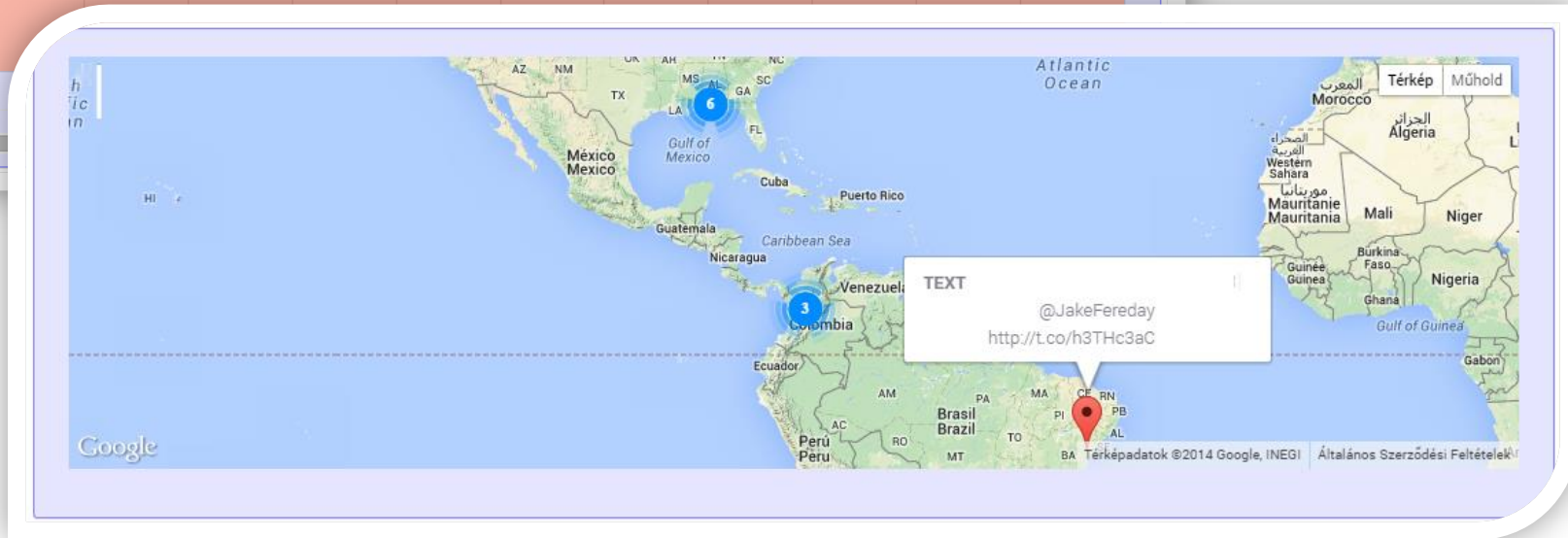
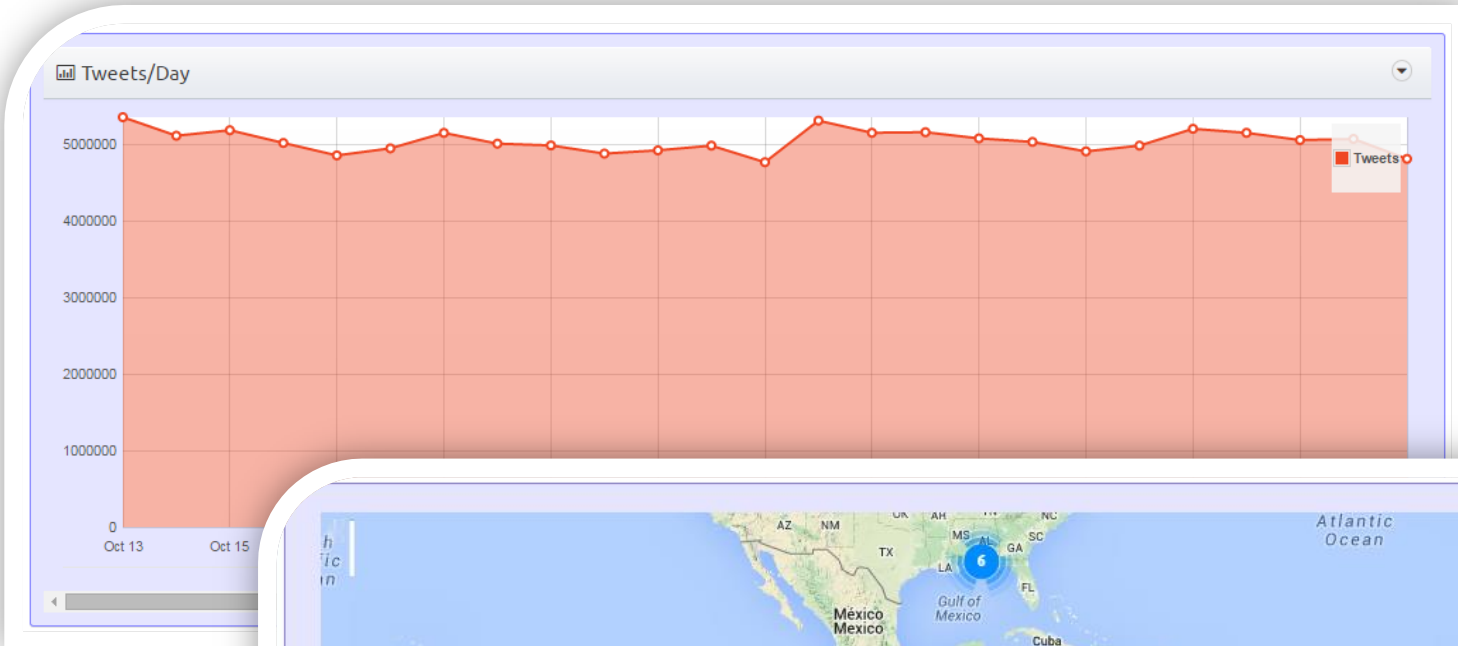
Job Manager

- Ütemező csomagok
  - DBMS_JOB
  - DBMS_SCHEDULER

Web UI

Feladatok (NMVO)

<http://nm.vo.elte.hu/casjobs>

- Hány tweet volt 2012. december 24-én?
- Hányban szerepet az XMAS szó ezek közül?
- Hányban szerepelt a <http://www.youtube.com/watch?v=z8Vfp48laS8> ?
- Hány magyar nyelvű tweet volt?
- Melyik tweetet retweetelték a legtöbbször aznap?
- Hányan retweeteltek aznap?
- (Ki,kit) retweetelt gráfnak hány csúcsa, hány éle van?

Feladatok (Twitter Casjobs)

Táblák: `vzoli.tweetcj`, `gognaai.followers`

1. Hány tweet volt 2012-12-24 napon? (count)
2. Melyik a legrégebbi tweet? (min)
3. Irassuk ki a legkorábbi tweetet (order by, rownum)
4. Legtöbbet retweetelt tweet kiírása (max)
5. Nyelvenként hány tweet van? (group by)
6. Hány tweetben szerepelt „Obama”? (like)

Feladatok (Twitter Casjobs)

Táblák: `vzoli.tweetcj`, `gognaai.followers`

4. Nyelvenként hány tweet van? (group by)
5. Hány magyar tweet volt? (where)
6. Hány tweetben szerepelt „Obama”? (like)
7. Írjuk ki a 1021951981-es user követői, milyen nyelven tweetelnek. (join, distinct)
8. Rajzoljuk grafikonon a nyelvek eloszlását!
9. Rajzoljuk térképen az első ezer olyan tweet-et amelynek nem null a lat, lon koordinátája!